

ประกาศสำนักงาน ก.พ.ร.
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้วยพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อเป็นกฎหมายกลางที่ช่วยแก้ปัญหาและอำนวยความสะดวกในการอนุมัติ อนุญาต ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ประกอบการ/ประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้น (Easier) รวดเร็วมากขึ้น (Faster) และมีภาระค่าใช้จ่ายที่ลดลง (Cheaper) โดยที่พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ มีผลบังคับใช้ครบ ๕ ปีแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย และขณะนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องก่อนการตรากฎหมาย และทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย สำนักงาน ก.พ.ร. จึงขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของการมีกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับแก้ไข เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ปัญหากฎหมายหลายฉบับไม่ได้กำหนดขั้นตอน ระยะเวลา และเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นในการอนุญาตไว้อย่างชัดเจน กระบวนการพิจารณาอนุญาตของหน่วยงานมีความยุ่งยาก ล่าช้า ซึ่งเป็นการแก้ไขปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัยเหมาะสมกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายในการตรากฎหมายยิ่งขึ้น

๒. ประเด็นสำคัญของการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ

๒.๑ ขยายขอบเขตของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ให้ครอบคลุมถึงการให้บริการอื่นใดแก่ประชาชนด้วย นอกเหนือจากปัจจุบันที่ใช้บังคับเฉพาะการอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตร และการให้อาชญาบัตร รวมทั้งเปลี่ยนชื่อกฎหมายฉบับดังกล่าวเป็น “ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. ....” เพื่อให้ครอบคลุมการขยายขอบเขตดังกล่าว

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้อนุญาตมีการทบทวนกฎหมายทุก ๕ ปี ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การดำเนินการดังกล่าวยังคงมีความจำเป็นต้องอนุญาตหรือไม่ การอนุญาตนั้นต้องกระทำในรูปแบบของคณะกรรมการหรือไม่ และสามารถกำหนดให้การอนุญาตที่มีกฎหมายเกี่ยวข้องหลายฉบับเป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อนุญาตเพียงกฎหมายฉบับเดียวได้หรือไม่

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐส่วนกลาง เจ้าของกฎหมายจัดทำคู่มือให้หน่วยงานส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีคู่มือกลางที่มีมาตรฐานเดียวกัน และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องทบทวนและปรับปรุงคู่มือทุก ๆ ๒ ปี เพื่อให้เป็นปัจจุบัน

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นคำขอ โดยแยกการยื่นคำขอเป็นเอกสารกับการยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์ออกจากกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน โดยกรณียื่นคำขอเป็นเอกสารต้องตรวจสอบและแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมทันที แต่หากคำขออนุญาตใดมีเอกสารประกอบการพิจารณาจำนวนมากและปรากฏในกฎกระทรวง หน่วยงานของรัฐผู้อนุญาตสามารถตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนภายใน ๑ วันทำการนับแต่วันที่ผู้ยื่นคำขอได้ยื่นคำขอ สำหรับกรณียื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนภายในวันทำการถัดไป และกำหนดให้แจ้งหรือส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ โดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

๒.๕ แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการพิจารณาอนุญาตที่ครบกำหนดเวลาตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนแล้ว หากหน่วยงานยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าเป็นการอนุญาตโดยปริยาย และเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งอนุญาตและการแจ้งล่าช้าให้สามารถแจ้งโดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

๒.๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้ทุกใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาตได้ โดยไม่จำเป็นต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ รายละเอียดวิธีการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒.๗ เพิ่มเติมในเรื่องการประกอบกิจการหรือการดำเนินการเรื่องใดที่ประชาชนจำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตหลายราย คณะรัฐมนตรีสามารถตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ใบอนุญาตใดเป็นใบอนุญาตหลักและใบอนุญาตรอง และเมื่อผู้ประกอบการได้รับใบอนุญาตหลักแล้วให้ถือเสมือนว่าได้รับใบอนุญาตรองครบถ้วนด้วย

๒.๘ เพิ่มเติมโดยคณะรัฐมนตรีอาจตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ประชาชนอาจทดลองประกอบกิจการที่ไม่มีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนหรือสิ่งแวดล้อมในวงกว้างเป็นการชั่วคราวก่อนได้รับใบอนุญาต หรือการให้ยกเลิกอายุใบอนุญาตเพื่อให้เป็นใบอนุญาตถาวร ขยายอายุใบอนุญาตที่น้อยกว่า ๕ ปี เป็นอย่างน้อย ๕ ปี ก็ได้

๒.๙ แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการจัดตั้งศูนย์รับคำขอกลางขึ้นแทนศูนย์รับคำขออนุญาตทำหน้าที่รับคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

๓.๑ การขยายการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนนอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาต ทำให้ประชาชนรับทราบขั้นตอน กระบวนการ ระยะเวลา และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ต้องใช้ประกอบได้ครอบคลุมทั้งงานอนุมัติ อนุญาต และงานบริการประชาชน

๓.๒ ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับความสะดวก รวดเร็ว และสามารถประกอบกิจการได้อย่างต่อเนื่อง จากการลดขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต การปรับเปลี่ยนรูปแบบการอนุมัติ อนุญาต การขออนุญาตเพียงหน่วยงานเดียว การชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาต การทดลองประกอบกิจการ หรือการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

๓.๓ หน่วยงานภาครัฐเกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ ทำให้สามารถดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ ได้อย่างถูกต้อง

๓.๔ การลดภาระและเพิ่มความสะดวกให้หน่วยงานภาครัฐสามารถทำงานได้รวดเร็วคล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๕ การลดทุจริตคอร์รัปชัน และลดโอกาสในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ขั้นตอน และระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน รวมทั้ง การพัฒนาการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการลดโอกาสที่เจ้าหน้าที่จะเรียกรับผลประโยชน์จากการให้บริการจากประชาชน

ในการนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงขอประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตอบแบบรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นสำคัญของการปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ จนถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ www.opdc.go.th และ www.law.go.th

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ
เลขาธิการ ก.พ.ร.